

Българските роми се делят помежду си по различни признаци и съществуват различни класификации за тях. Г. Тодоров ги разделя според начина им на живот на две общности. „Едната се формира от цигани с уседнал, а другата – с неуседнал, чергарски начин на живот“ (Тодоров 1992). Част от неуседналите той нарича „калдараша“ или още „влашки цигани“ поради това, че те попадат у нас след т.нар. калдарарска инвазия след Кримската война. Тогава ромите от Влашко и Молдова получават своята свобода и масово бягат от земите на днешна Румъния. Уседналите роми авторът определя като „български“ и „турски“. Тези различия се определят от религиозна принадлежност. Всички роми, които изповядват християнската вяра, той ги нарича „български“, а онези, които са се свързали с исляма – „турски“. Пояснявайки този вид деление при ромите, Г. Тодоров посочва, че българските турци се държат встрани от ромите, имат резервирано, дори пренебрежително отношение към тях и не ги допускат в своите среди.

Марушиакова-Попов разделя българските роми на три основни групи въз основа на етнонимите и най-вече на базата на самосъзнанието им и имайки предвид и други критерии като език, начин на живот, граници на ендегамия, професионална специализация, време на заселване в българските земи и т.н. Те определят като „най-многобройна и разнообразна метагруповата общност на т.нар. уседнали цигани или йерлии. Това са потомци на първите роми, скъсали повече или по-малко с чергарския начин на живот и отседнали на Балканите още в периода на Османската империя (Марушиакова, Попов 1993:110). Общността на йерлиите от своя страна се дели на две основни подразделения – дасикане рома (християни) и хорахане рома (мюсюлмани). Сред дасикане рома според тях са бургуджи, кошничари, джамбази и др., а сред хорахане рома са звънчари, печкари, музиканти, калайджи, кошничари, джамбази и др. Към йерлиите би трябвало да принадлежат и т.нар. агупти (ковачи) в Родопите. Те изказват предположение, че агуптите са вероятно по-стара вълна при заселването на Балканите, рязко се дистанцират от останалите ромски групи, различават се значително от тях. Агуптите се отличават и със силния си стремеж към сливане с околното турско население, приемането на турския език (използването на ромски език остава само като спомен за някакъв „таен“, „трети“ език, използван от по-възрастното поколение). В рамките на голямата група на йерлиите Марушиакова-Попов поставят и т.нар. влахички роми, които много по-късно се разделят с чергарстването и говорят ромски диалект, който повечето автори класифицират като отделен ромски диалект – „влахичкия“. Към влахичките роми авторите изброяват ситари, гребенари, кошничари, загунджи и др. Както и Г. Тодоров, така и Марушиакова-Попов са забелязали, че една част от хорахане рома се отличава с преферирано турско етническо самосъзнание, т.е. предпочитат да се декларират за турци, въпреки че много добре осъзнават своя ромски произход.

Последното твърдение е значително пресилено по своята същност, по-скоро е стереотипно и не е валидно за всички „хорахане рома“. Една значителна част от ромите мюсюлмани в наши дни в миналото са обслужвали с ценните си занаяти османската войска. Те придобили статут на благодетелствана общност – „уста милет“ („майсторски род/народ“),